

naaes, tror jeg rigtigst er en Møllesten, som den ærede Forslagsstiller har hængt om Halsen paa sit eget Forslag. Ved denne Bestemmelse vil det blive uendelig vanskeliggere, end det efter Sagens Natur vilde være, at faae Lovforslaget gennemført. Nei, skulle vi gennemføre Forholdstalsvalg ved Valgmandsvalg til Landstinget, lad os saa blive fri for de Mindretalsvalg, der findes Sted derved, at 4,000 Kroners Mændene i Kjøbenhavn og 2,000 Kroners Mændene udenfor Kjøbenhavn kunne vælge lige saa mange Valgmænd, som samtlige stemmeberettigede Vælgere i Kredsen. Der kan være en Maade at udføre Forholdstalsvalg paa, hvor Forholdstalsvalg ville være berettigede, men den Maade, hvor paa man her vil gjøre det, vil føre til, at f. Ex. en Mand, som bor i Standerborg, naar han ikke vil være med til at gennemføre en bestemt Viste, kan stemme paa en enkelt Mand og derved give denne to Stemmer, eller at en Vælger i en Kreds i Kjøbenhavn kan give en Valgmand 120 Stemmer, men det er en Form, hvis høiere Retfærdighed aldrig vil kunne gaa op for Vælgerne, og i Virkeligheden kun vil have den Betydning, at de, der i Forveien ere stærkt begunstigede ved disse Valg, nemlig Vælgerne med 4,000 Kr. i Kjøbenhavn og 2,000 i Kjøbstæderne, ville faae en temmelig betydelig og urimelig Indflydelse ogsaa paa de andre Valg, som skulle foretages af den almindelige Vælgerklasse. findes der f. Ex. 200 Vælgere af de Høitbetsfattedes Klasse i en Kjøbstad, hvor de skulle vælge 8 Valgmænd, og den almindelige Vælgerklasse saa skal vælge sine 8, kunne de Andre optræde i samlet Styrke og sætte et eller to Navne paa deres Stemmesedler, men derved ville de efter Forslaget komme i Besiddelse af et saadant Antal Stemmer, at de ved disse Valg kunne sætte Valget af en eller to Valgmænd igjennem. Jeg tror, at dette Forslag paa at indføre Forholdstalsvalg, hvor man i Forveien har Valg af et begunstiget Mindretal, vil vise sig at være til meget problematisk Gavn og i Virkeligheden kun vil give Mindretallet forøget Overvægt over de andre Vælgere ved Valgmandsvalget. Idet jeg altsaa er meget glad ved Forslaget om at tage Valgmandsvalgene til Landstinget med, naar der er Tale om at indføre hemmelig Afstemning ved Folkethingsvalgene, haaber jeg, at der i Udvalget vil blive taget Hensyn til flere af de Indvendinger, som jeg her har omtalt, og i alt Fald vil jeg for min Del bestemt sige — og jeg haaber, at Flertallet er enigt med mig deri — at skal hemmelig Afstemning gennemføres, maa den gennem-

føres helt ud. Vil man forsøge at gennemføre hemmelig Afstemning ved Folkethingsvalgene, maa Landstingsvalgene tages med; man maa ikke gjøre et halvt Skridt, som den ærede Forslagsstiller har foreslaaet, nemlig at indføre den i Kjøbstæderne og i Kjøbenhavn, men lade den offentlige og mundtlige Afstemning vedblive ude paa Landet.

Gad: Jeg vil blot tillade mig en kort Bemærkning til den ærede Forslagsstiller. Jeg vil nemlig ikke indlade mig nærmere paa Realiteten af dette Forslag, dels fordi det jo allerede tidligere har været gjort til Gjenstand for Forhandlinger her i Thinget, dels fordi jeg anser det for givet, at det vil blive henvist til det Udvalg, som allerede er nedsat til Behandling af et Forslag, der kan komme i en vis Forbindelse med det foreliggende, men fornemlig ogsaa, fordi jeg anser det for aldeles umuligt, at der kan komme Noget ud af disse Forslag, med mindre man tager hele Valgloven, i alt Fald de væsentligste Bestemmelser i den, under nærmere Overveelse. Dertil er Tidspunktet imidlertid ikke nu, men det vil først komme ad Aare. Grunden, hvorfor jeg har begjæret Ordet, er egentlig kun den, at jeg vil gjøre en formel Bemærkning til den ærede Forslagsstiller, nemlig at han, naar han, som jeg antager, ad Aare vil indbringe et lignende Forslag, vil dele Lovforslaget i det Mindste i 2 Paragrafer. Der er nemlig noget overordentlig Uheldigt deri, at medens Begyndelsen af Paragrafen væsentlig maa siges kun at være en Omordning — rimeligvis har den ærede Forslagsstiller tænkt sig det til Lettelse for Afstemningen — viser Slutningen sig pludselig at være af den allerstørste reelle Betydning. Jeg tror rigtigst, at naar Indholdet af et Lovforslag er saa forskjelligartet, er det ogsaa ønskeligt, at denne forskjelligartethed fremtræder paa den Maade, at de forskjellige Punkter komme hvert for sig. Altsaa skal jeg henstille til det ærede Medlem, at han til næste Aar, naar han muligvis indbringer et lignende Forslag, vil affatte det saaledes, at der bliver mindst 2 Paragrafer, saa at de Forhold, der omhandles i Lovforslaget, og som i Virkeligheden ere høist forskellige, komme til at staa saaledes, at det klart fremtræder, at de ere forskellige og af forskjelligartet Indhold, baade hvad det Formelle og det Reelle angaar.

Forslagsstilleren (Bajer): Det ærede Medlem for Veite Amts 6te Valgkreds (E. Sørensen) gjorde en Henviisning til det Udvalg, til hvilket Forslaget maatte